

быть защищенным от их нарушений!

Клара Пантелеимоновна уонна Аркадий Егорович Филипповтар сотору кыһыл кымыс сыбаайыларын балтаттахтара, бар дыоннорун түлүт үөрүктэри сар- сытты ыраны сырдык алыастахтара.

Аркадий Егорович хоһоон айар төгүтүгэ кыһарыт кийи буолан бийиги хайыһыт улахан доһору тэбээ- рэһа буолар. Онон сирдэтэн "Сага олох" хайыт Клара Пантелеимоновна уонна Аркадий Егоровичка бэйэтэ иһиг эвэрлэтин түрүктөр. Кыһыл кымыс сыбаайба улахан суолталах буолар. Бу суолтата Дьиз көргөн сылытар өссө улаатар баша күүстэстэр. Онон Аркадий Егорович хоһоонноруу шал кыһыл онорон улуус дыонутар-сэргэтигэр бөлөх ууһуу. Бу хоһооннор иһиг тыллара куруун кэрэ, саргылаа угууа түрдүнүр бөгүһүтүн угуу олоххо буруу бу- олох, иһиг-үөрөгө сырдыгыгар.

АРКАДИЙ ФИЛИПОВ

Куйаар сипсиэрэ

Муза кустук өкүлүн,
Устар ийи илэсинэн,
Ооннуур аптаах кыһарынан,
"Мона Лиза" мичээринэн.

Ити түгэн, ити күүрэн,
Чабылбатыйы сүтэр сүтүрэн...
Дьолу кууһуон тутан ылан,
Дьону чөрдөр ырыа аман.

Күн уотунан ыһыыланан,
Дохсун өрүс-муора балталанан,
Хаар-ардах, буор-кумах буруустанан,
Тыал-куус, симиэ-буурба суустанан,
Улуу айылаа үүс ийи-куйаан туран,
Чочуйар Сир Күө талба таһаатын,
Кэстибэт кылбиэннээх сээрэтин,
"Даная" кистэммэт кэрэтин.

Салгытар ардактан
муунтууар суустар
Туйаарыма Куоларын ахталлар,
Кинилэр хааханнаы түрүтү харахтар,
Күннээхтэ таран далайга сатааллар,
Кизэтин сиргэ чөмөн чугаһылар,
Барыны бары уман чүһүмүлэр...
Халлаан түмүгүнэн уоран оһуурулар,
Кистэлэн илэсинэн умайаллар.

Космос төрөтөр эстэн тиллэр күүһү,
Сүдүттэн-сүдүнү, Күннэн-күнү,
Сүлүс холоруктары-Галактикалары,
Арбита бас бмалаан Планеталары.

Биллэринэн Сир эр төрөтөр Кийиин,
Салгын, уу, ийэ буор куттаан,
Атын ыһырдар көрөллөр биһигини
Өйбүтүн-сүрэхпитин өрүк сатаан.

Айыла айбыт өгөтө Күн-Эн
Хааннаы эр үлүгүн биллэрэн,
Хатын сөбүрдэтин Сирбитин
Метеорит симиэтэ сиппийбэтин.

Үөрэт, ыһыт атын Галактикалартан,
Сир тэгэ айылыбыт Планетагартан,
Алдьархай ааннаагына ханна баран
Олох салгыыр дьылдытын быһааран.

Космос төрөтөр-элүгө тиккөлүр,
Өлөртөн-өлбөккө өрөгөйдүр,
Кийи өйүгөн көмүскэнэр айдарылаага,
Космоска да олохун өкөстөр кралаага.

Космос төрөтөр эстэн тиллэр күүһү,
Сүдүттэн-сүдүнү, Күннэн-күнү,
Сүлүс холоруктары-Галактикалары,
Хара чөчкөр-Антигироары.

Сир-дойду ыһырын бууларан
Космоска аптаах дьылган,
Түөрөккэй буруу сүктэрэн
Кырдыгаһы түһэримэн.

Бүргэс-өргөс кистэммэт-
Баартан төрүр көмүс дорбоон...
Саадаһын эр бариллибэт
Айдарылаах хорсун хоһоон.

Тугун хоһоон талбатай,
Сомого танкхатай,
Уустук ромбатай,
Алма-Ата жыт-жырай...
Тугун айар ныматай?

Тугун сонетай,
Сонет депогай,
Дууһа ымыытай,
Айар күс чыпчаалай,
Тугун ийи кустугай?

Тугун Гомерай,
Улуу Илиадаһай,
Чочуонай дыоннуокукай,
Чемчүктээх арабскай,
Тугун айар музатай?

Тугун Пушкинай,
Кини Онегинай,
Дермонтов "Демонай",
Фет "Ыйдакхатай",
Тугун нууччапоэзиятай?

Тугун Ньүргүн Блогай,
Уон икки саллаатай,
Хойуун Теардоскай,
Байылай Теркинай,
Тугун сөбүскэй ырыатай?

Тугун сахт фольклорай,
Олоххотой, оһуоһайай,
Өксөнүлээх, Ойуунускайай,
Күнүктээх Даниловай,
Тугун кырк оһук тылаай?

Танка сүтэрэ туюх аатай,
Сонет өлөс алдьархай,
Ытык Парнас тобо ытыалтааһый,
Тыһын сүтэрэн салыахтааһый,
Тоҕо Сир дыһы буолуохтааһый?

Күүһү... ый быһыын хараһата,
Тулам сүөр сөһүдүөх ыас хараһата...
Арай халлаанна сүлүс кыһата,
Хотугу Суолдүт мунарбат уота.

Олохтор муһан-тэнэн көрдүм,
Хараһа да күстэргэ сөрөстүм...
Кэрэтин, үтүөттэн өйдөнүм,
Сырдыгы баттыһан өрүһүнүм.

Дууһабар чуумтуруу, чуһкуйуу,
Сааһа баттаһан муунтуйуу,
Бобо харбатан үлүгүруу,
Умайан бүтүрү... Ама дуу?!
Ити күһүккү сөгөтөһүуу,
Кырдыгыттан быстах уолуууу.

Барыта кутаа уотунуу,
Күн-көмөр хаалан сойорунуу...

Саас калыба, тыллы-уһуктуу,
Көрсөбүм эдэрдий Күнү уруйдуу!

Дьылбаһыт суулаарыа,
Уодаһын тыһыннаһыа,
Үөнүнэн көбүөхтүө,
Өлүгүнэн сөрүөстүө,
Өһүгүнү көбүтүө,
Илбиһи чөдүтүө,
Сидьинтэн ыраастыа,
Кырдыккын кылбатыа.

Соргутун тоһутуо,
Сорунан сонордуо,
Сотхолоон соһутуо,
Туһахтаан уолутуо,
Баһар кии оһоруо,
Муннаран моһуоһутуо,
Тойон-Хаан олбоһутуо,
Маанылаан олоһутуо.

Дууһаһын самарыа,
Күн-көмөр сырайдыа,
Сүрэхтин уматыа,
Танара аргыһыа,
Ыһынан биһиктиэ,
Күнүнэн күлэриэ,
Алгыһтаан арчыһыа,
Дьолунан арыаллыа.

Ким - ыһыыр халлаан, сүлүс илэсинэн,
Ким - туюар Сир ийэ ийиһитинэн,
Ким - муора өрөгөйдүрү илбиһинэн,
Ким - кэп туюнар тоһо иһи иччитинэн.

Ким - кынаттанар алгыһынан,
Ким - тумустанар кырыһынан.

Ким биэбэйдир олох үүнэр үнүгэһин,
Ким - өһүөн-иһсээн сүлүгэһин.

Ким - оһорор, айар айыы сиринэн,
Ким - дьайар аһыһы-хара сибидинэн.

Түгү күмчүлүр Харанатынан,
Хара дьайдар сэмэх тыһыннарынан.

Күн араһаһыһы Сирдыһынан,
Тоһ сүрэхтээх ыйдаһарар Ыһынан,
Сүлүс-күннэр көмө сыдыаһаһынан,
Дьүкээбил кырыһаһы сүһүмүһүн.

Үтүө өрөгөйдүр
хатат да кыһыттан,
Үрүк Айыһаар айбыт кутааларыттан.

Күннээх түбүктэн тэйиэхтэ,
Үрдүк күстэри истиэхтэ,
Ийиһ кыһатын тириһиэхтэ,
Куота көтөр ыраны сипиэхтэ.

Сэнэнэн сытан биэриһиэхтэ,
Муһаһаһыан бэриһиһиэхтэ,
Чабыһан-этин сүрэхтэһиэхтэ-
Дэлби, дэлби тэлтэриһиэхтэ!

Уоттан уот илэһиһиэхтэ,
Сардаһа симиэтэ күстэһиэхтэ,
Поэзия куйаарыгар көтөхтэ,
Ол ытык үрдүктэн Сир чөрдүөхтэ!!!

Оскуола оҕолорун икки ардыларыгар "Бөтүрүөбүс оонньуулар" спортивной күрэхтэһии балаһыанньата

Күнэ, буолар сирэ: Бэс ыйын 17 күнэ, 11 ч. Маҕайы алааһа.
Күрэхтэһии кыттылыахтара: 1992 сыла төрөөбүт уолаттар уонна кыралар. Күрэхтэһии Д.П. Коржон аһан оҕорбут уонна дьарыкка туттубут тренажердарыгар 4 түһүмэх түмүгүнэн тахсар.
1. Сытыары кыриэс устун илиээн ыһаастан ыраады бары (рукоход).
2. "Бөтүрүөбүс стенага" тренажерга саамай үөһэ төһөсү диэри тахсыт;
3. Тустууга атахтаан баран өрө көтөҕөн ыларга дьарыктыыр тренажерга ырааханы көтөдү;
4. Бөгүчүгү сайылларга тренажерга күрэхтэһии.
Нэһилиэк аатыттан 1 оҕо кыттары көнүлүнэр.

Тэрийэр комиссия

"Олонхо ыһыабын оһуора" быыстапка-конкурс балаһыанньата

Буолар сирэ: Маҕайы алааһа, Чурапчы сэл.
Буолар күнэ: Бэс ыйын 17 күнэ.
Тэрийэччилэр: "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ, улуустаагы культура управлениета, "Ай" народнай студия.
Сыала-соруга: Саха норуотун уус-уран оҕоһуктарын үйэтигин, билиминэрин, пропагандалааһын, саҥа талааннары арыллыт.
Конкурс усулуобуйата:
- Конкурскка 2004 сылтан бэттэх бэстэн албэр суох оҕоһук кыттылар;
- Хас биирдэи кыттааччы выставочнай матырыйаала тупсагай көстүүлээхтик туруорулар;
- Хас биирдэи оҕоһука этикетаж оҕоһулар: (автор А. А. А., оҕорор сирэ, оҕоһук аата, сыла);
- Кыттааччы комиссияга бэйэтэ билиминэрэр буклеттаах буолар (дьарыгын хайыската, ситиһилэрэ);
- Кыттааччы ыһыах сиринэн сахалыы танаастаах буолуохтаах;
- Биирдэи кыттааччыттан 250 солк. усууһос ирдэнэр.

Наҕараадалааһына: лауреаттары, дипломаннары быһаарар комиссиялар:

"Олонхо дойдутун иһитэ-хомуһа" (мас, туос, тирин, туой иһит арааһа).

"Олонхо дойдутун иһитэ-күүһэ" (аттаһык иһит, сабынан, оҕуруу, ыһыһа, сарыы, тирин оҕоһуктар).

"Олонхо дойдутун мала-сала" (сигал, кыл, кулуһун оҕоһуктар).

"Кудай Бахсы сыдыаһына" (көмүс, тэһэр оҕоһуктара, кэрэ-гэл, сымэх).

Дьүүлүүр сүбэ сыаналыыр:

- Оҕоһук хаачыстыбатын, төрүт технологиялары табыгастаахтык туһанылыа, кэм ирдэбиллэр эппиэтиир саҥа сүүрөөлөрү сөптөөхтүк киллэриини;
- Экспозицияны көстүүлээхтик, тупсагайдык туруорууну.

Кыайылыахтар дипломынан уонна биригэстэринэн наҕараадалаһаллар, бастык үлэлэр Тааттага республикатаагы Олонхо ыһыагар быыстапкага барылар.

Билэс телефоннар: "Ай" народнай студия 8 (41151) 41-482, сот: 8-914-291-14-16, 8-914-104-00-99.

Сайаапкалары бэс ыйын 15 күнүгэр дэри "Айыллаан" СК түһэрэбит.

Тэрийэр бөлөх.

Улуустаагы Өрөгөй ыһыагар анаммыт "ТУОЙАБЫН УЛУУ КУОРКУНУ" тойук конкурсун балаһыанньата

Буолар күнэ, сирэ: Бэс ыйын 17 күнэ, Чурапчы сэл., "Олонхо балаһа". Күнүс 16 ч. 00 мүн.

Тэрийэччилэр: "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ, нэһилиэктер дьаһалтала, улуустаагы культура, үөрэх управлениета, информационно-методический киин.

Күрэх сыала: Норуот ырыатын-тойуктун үйэтигин.

Соруга: Тойук суолтатын эдэр ыччакка тэрдии, саҥа талааннары арыллы, кизик эйгэргэ таһаарыт.

Сүрүн ирдэбиллэр:
- Кыттааччылар саастара хааччахтаммат;
- Төлөрүү уһуна хааччахтаммат;
- Сахалыы танаастаах буолар;
- Нэһилиэктертэн биирдэи тойуксут кыттар;
- Тойуксут сортоһун, эбэтэр хас да буолан төлөрүүн сөп.

Сыаналыыр:
- Айылланы, тулалыыр эйгэни, төрөөбүт дойдуну, норуоттар доҕордоһууларын, олимпиадага ситиһиини, Улуу Куоркуну хоһуйуу;
- Тойук дэстэни тутан тойуу;
- Тыла чуолкайа, куолаһын кэрэс;
- Ырыатын ис хоһоону;
- Бэйэ айан төлөрүүтэ.

Наҕараадалааһына: Чурапчы улууһун муниципальнай тэриллэтин, культура управлениетын анал дипломына, бэлэхтэр туттарылыахтара.

Сайаапкалары бэс ыйын 15 күнүгэр дэри манна: телефонунан түһэрэбит. Культура управлениета: 41-317.

Тэрийэр бөлөх.

"Саха талба тананын түһүлгэтэ" Дьиз-кэргэн сылыгар ананар сахалыы танас конкурсун балаһыанньата

Буолар сирэ: Маҕайы алааһа, Чурапчы сэл.

Буолар күнэ: Бэс ыйын 17 күнэ.

Тэрийэччилэр: "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ, улуустаагы культура управлениета, "Ай" народнай студия.

Сыала-соруга:

- Үрдүк уус-уран таһымаах үлэлэри пропагандалааһын;

- Эдэр талааннары арыллы, өйөөһүн;

- Дьиз-кэргэн оруолун үрдэтти;

- Саха төрүт тананын үйэтигин.

Конкурскка биирдэи кэм иистэннэһэн, иһитинэн дьарыктанар түһүлгэлэр, норуот маастардары кытталлар.

Конкурскка кыттар көрүлүр:

- "Эһээ, эбээ, сизэ" - традиционной сахалыы танас;

- "Ийэ, аҕа, оҕо" - традиционной сахалыы танас;

- "Эдэр дьиз-кэргэн" - аныгылыы сахалыы танас.

Конкурс ирдэбиллэр:

- Аҕа уонна орто саастаахтарга традиционной сахалыы танас төлөрүү комплекти буолуохтаах;

- Аныгылыы сахалыы танаска бэлэм ыччакканы туһанан сахалыы оһуордарынан көргөһүлээх буолуун сөп;

- Кыттааччы авторскай коллекциянан эмиз кыттыан сөп;

- Коллекцияны көрдөрүү 2 мүн. уһаабат, фоновай музыка ирдэнэр;

- Усууһос 250 солк.

Кыайылыахтар дипломынан, биригэстэринэн наҕараадалаһаллар, Тааттага ыһыагар республикатаагы Олонхо ыһыагар саха тананын конкурсулар кытта барыахтара.

Билэс телефоннар: "Ай" народнай студия 8 (41151) 41-482, сот: 8-914-291-14-16, 8-914-104-00-99.

Сайаапкалары бэс ыйын 15 күнүгэр дэри "Айыллаан" СК түһэрэбит.

Тэрийэр бөлөх.

БИЛЛЭРИИЛЭР

"КамАЗ ПИР" атыыланар. Санаата кэспэтиирин. Билэс телефон: 8-411-52-25-474, МТС 235-43-54 (Таатта, Чөркөөх, Сабарайкина В.А.).

х х х

Предоставляется в аренду дополнительный земельный участок с общей площадью 355 кв. м по адресу: с. Чурапчы, ул. Ярославская 56 "а". Администрация МО "Чурапчинский наслег".

х х х

Продается "Тойота-Королла" 2001 г. выпуска, 4 ВД. Телефоны: 42-438, 41-773.

Уважаемые пайщики!

Кредитный потребительский кооператив граждан "Ссудо-Сберегательный Союз" объявляет о проведении общего собрания пайщиков за 2006-2007 гг. путем заочного голосования.

На повестке общего собрания следующие вопросы:

- отчеты органов управления (директора, Правления, Ревизионной комиссии, Комитета по займам);
- утверждение сметы доходов и расходов бухгалтерского баланса за 2006-2007 гг.
- утверждение Устава и проектов Положений в новой редакции;
- утверждение решений Правления и Комитета по займам;
- Избрания органов управления (директора, Правления, Ревизионной комиссии, Комитета по займам);

Для голосования необходимо подойти в офис Чурапчинского филиала КПК "Ссудо-Сберегательный Союз" и заполнить бюллетени. Мы ждем вас по адресу: с. Чурапчы, ул. Октябрьская 19, к. 15.

Тел: (41151) 42-826.

Талталлаах иһитэ, педагогическай үлэ ветерана Бүлүү улууһунтан төрүттээх

СУККУЯРОВА Розалия Васильевна
ыраахан ырыатын олохтон туораабытынан дьуһа-биллэр Чурапчы орто оскуолатын математика учуулаһыгар Елена Семеновна Парфеновага кутурбамытын тэрдэбит.

Чурапчы орто оскуолатын математиктара Д. В. Никанова, Т. Д. Новгородова, Е. И. Малишова, А. Н. Савина, Е. И. Стручкова, Т. М. Николаева, Г. С. Моисеева, В. Е. Минарова, А. Е. Гордеева, Н. М. Гонорова.

Илэр, үөрэтэр орбуктутар, бииргэ үөрэнэр табаарыһыттар Слещов Ганяра, кэни аҕатыгар Федот Николаевичка, бииргэ төрөөбүттэригар Муома улууһун олохтоор, талталлаах иһэлэрэ, кэргэнэ

СЛЕЩОВА Марианна Гавриловна
эдэр сааһыгар ыраахан ырыатын олохтон дьирин кутурбамытын тэрдэбит, аһымытын үлэстэбит.

ЧРОСИО 10-с "а" кылааһын коллектива, кылаас салайаачыта С. Н. Матвеева, иһтэччи А. П. Спиридонова, учуутал А. Е. Макарова, төрөһүттэрэ

Талтылар иһэбит, эбэбит **МОНАСТЫРЕВА** Екатерина Ивановна

бу дьыл бэс ыйын 3 күнүгэр уһун ыраахан ырыатын олохтон кун сириттэн барбытын дьарыкка кутурууһун туран аймахтарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитинэрибит.

Оҕолоро, кийинтэргэ, синаһара.

Кутурбамытын тэрдэбит:

- Күндү дьуһаҕыт Екатерина Ивановна олохтон туораабытынан орбуктутар, кийинтэригар, синаһарыгар Лобановтар, Дьелесковка Е. М., Монастырева А. И., Дьелесковка Н. И., Неустроевтар, Дьадаевтар, Кириллина М. В., Кылааһтоовтар, Курдариовтар.

- Педагогическай үлэ ветерана, уһун сыалларга аныгылыы тыл учууталынан үлэстэбит Екатерина Ивановна Монастырева кун сириттэн барбытынан орбуктутар, кийинтэригар, синаһарыгар улуустаагы үөрэх управлениета, идэллэх советтар комитеттара, учууталлары омуһу талла методическай холбоһуктун учууталлара.

- Эбэбит Екатерина Ивановна кун сириттэн барбытын бииргэ үөрэнэр табаарыһыттар, үөрэнэччиллэр Монастырева Коллара, иһтэтир Оксана Егоровнага, аҕатыгар Илья Николаевичка Чурапчы улуустаагы гимназиятын 5-с кылааһын коллектива, кылаас салайаачыта, төрөһүттэрэ.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор - директор: солбуйааччы, экилтиир секретарь, сурух олоһо - Г.И. ПОЛУСКИНА.
Экономика, спорт, тыа хайыһыстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ.
Культура, политика, ырааһа отдела - О.В. ЖИРКОВА.
Үөрэх, дьуһаҕа харыстыбын отдела - А.М. АДАМОВА.
Ыччат, оҕо-аймах отдела - Н.Н. ГАВРИЛОВА.
Верстальщик - Э.И. КОМУС.
Корректор - В.Н. ПЕТРОВА.
Бэчээтэчи - Д.И. Семенов.

Тэрийэн таһаарыааччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственной учреждение. Маассабай информация средстволорун туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуну хантуруулаау уонна регистрациялыыр РФ бэчээк СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ - ПИ №19-0423.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
Телефоннарбыт: редактор - 41-332, отделлар - 41-265, 41-358.
E-mail: Osaoloh@churap.sakha.ru

Саҥа олох

Автор сурутар элчээр саҥа редакция позициялар маҕдан сөп түбүгэр буолбат. Сурууһа ыһылар чакылар кырдьаастарыгар эппиэтиин автор тус бэйэтигэр.